

**Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare
pentru Programul “Regiunea Centru”
Miercurea Ciuc, 25-26 februarie 2025**

**Aprobat
Președinte Comitet de Monitorizare
Simion Crețu**

Reuniunea Comitetului de Monitorizare pentru Programul “Regiunea Centru” s-a desfășurat pe parcursul a două zile respectiv 25 și 26 februarie 2025.

Comitetul de Monitorizare al Programului “Regiunea Centru” (CM PR Centru) s-a întrunit, **marți, 25 februarie 2025, începând cu ora 10.30 la Miercurea Ciuc.**

Ședința a fost prezidată de Președintele CM PR Centru, **domnul Simion Crețu, Director general al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru.**

La această reuniune care s-a **desfășurat în sistem hibrid (online și fizic)** au participat membrii CM PR Centru, observatori și invitați, în total, în prima zi, **au fost prezenți 28 membri și 12 observatori.**

Agenda reuniunii pentru prima zi a fost următoarea:

- **Prezentare stadiu implementare Program “Regiunea Centru” 2021-2027 – realizări și provocări**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de eligibilitate și selecție pentru Prioritatea 1 – O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ, OS 1.1, Intervenția 1.1.1 Dezvoltarea capacităților publice de CDI**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de eligibilitate și selecție pentru Prioritatea 1 – O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ, OS 1.1, Intervenția 1.2.1 Participarea IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de eligibilitate și selecție pentru Prioritatea 1 – O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ, OS 1.1, Intervenția 1.3.3 - Platforma pilot de inovare deschisă – proiect strategic regional și Prioritatea 2 – O REGIUNE DIGITALĂ, OS 1.2, Intervenția 2.1.2 – Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-City – proiect strategic regional**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ, OS 1.3. și OS 1.4., Acțiunea 2 - Structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM, Intervenția 1.5.1 - Incubatoare și acceleratoare de afaceri**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 7 – O REGIUNE CU TURISM SUSTENABIL, OS 4.6, Intervenția 7.2 Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor, actualizate**

Cuvânt introductiv:

Domnul Simion Crețu, Președintele Comitetului de Monitorizare pentru Programul “Regiunea Centru” și Director General al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, mulțumește celor prezenți că au acceptat invitația de a participa la Reuniunea Comitetului de Monitorizare pentru Programul Regiunea Centru, mai ales având în vedere poziționarea Municipiului Miercurea Ciuc. Având în vedere că există cvorum de prezență (sunt prezenți 28 de membri, 12 observatori, alți reprezentanți ai instituțiilor publice locale interesate), domnul Simion Crețu propune ca reuniunea să înceapă.

Domnia sa mulțumește gazdelor: Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc reprezentată prin domnul primar Attila Korodi și Consiliului Județean Harghita reprezentată de către domnul Peli Levente, director executiv în cadrul aparatului propriu al CJ, mulțumește și domnului președinte Bíró Barna-Botond care nu a putut fi prezent din cauza suprapunerii unui alt eveniment. De asemenea, salută prezența reprezentanților DG Regio care sunt prezenți fizic: doamna Florentina Tăutu – ofițer de program în cadrul DG Regio, responsabil cu Programul Regiunea Centru, căreia îi mulțumește și pe această cale pentru buna colaborare în toate etapele parcurse în evoluția Programului, de la idee până la implementare și doamnei Liviana Strâmbeanu – asistent de program în cadrul DG Regio, care coordonează OP1, un obiectiv important și de perspectivă în Strategia Uniunii Europene. Domnul Președinte Simion Crețu dă cuvântul domnului primar Attila Korodi.

Domnul Attila Korodi, primar al Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc, urează bun venit tuturor în Municipiul Miercurea Ciuc, afirmând că este o plăcere și o onoare pentru domnia sa să fie gazda acestei întâlniri a CM PR Centru. Este convins că prin aceste vizite la proiecte se poate forma o viziune mai amplă asupra efectelor pozitive pe care PR Centru și programele anterioare le-au avut în acest municipiu, în regiune sau în alte localități.

Domnul Korodi spune că Miercurea Ciuc este cea mai mică reședință de județ din țară, dar este un oraș care, datorită vitalității sale, este poziționat pe locul 13 în topul municipiilor reședință de județ. Deși este o comunitate relativ mică, aceasta are o viață civică foarte intensă, o economie stabilă, în condițiile în care principalele autostrăzi vor fi în viitor la cel puțin 60 km distanță (Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Gheorgheni, Ditrău). Este de părere că municipiul este poziționat într-o zonă neutră și tocmai de aceea politicile și strategia de dezvoltare urbană care au fost redefinite și revizuite în urmă cu câțiva ani se focalizează pe ceea ce poate aduce în plus ca și valoare adăugată această comunitate, prin activități civice, economice, culturale, sportive și educaționale.

Domnul primar amintește că în oraș există o universitate foarte bine poziționată ca și nivel, iar infrastructura educațională a fost aproape integral reabilitată, cu excepția a trei clădiri, existând un program foarte intens de investiții în zona educațională. De asemenea, subliniază că blocurile din municipiu au fost reabilite în proporție de 54%, iar în prezent sunt în derulare noi proiecte, chiar și în cadrul PR Centru sau în cadrul altor finanțări europene sau guvernamentale. Pe lângă investițiile clasice în infrastructură, primăria își propune deschiderea unui parc industrial, fiind creionat un proiect pe 93 de hectare, parc care probabil pentru următorii 20-25 de ani va acoperi necesarul de creștere economică din oraș. În plus, municipiul găzduiește, prin Consiliul Județean, un spital care a primit rangul 2, adică primul rang după spitalele clinice, unde este o activitate profesională foarte bună și importantă, desfășurată de către o echipă de medici și personal medical în cadrul cărora activează mai mult de 1000 de persoane. Un alt aspect menționat este că dintre cei 34.000 de locuitori, majoritatea sunt activi, iar fiecare familie are cel puțin un copil care activează la un club sportiv, fiind 26 de tipuri de activități sportive care se desfășoară (mii de copii sunt implicați în activități finanțate de consiliul județean). Acest exemplu pozitiv a fost preluat în foarte multe localități din Regiunea Centru. Fiecare copil de

clasă primară poate să învețe, prin parteneriatul cu școlile, să patineze și să înoate până în clasa a V-a (primii 3 ani – patinaj, următorii 2 – înot), considerând că extinderea programei școlare clasice are efecte benefice. Conducerea Primăriei încearcă să facă totul după o strategie chibzuită și pusă la punct, existând o strategie locală revizuită total, care include toată zona metropolitană, de la Băile Tușnad până la Bălan. Este elaborată o strategie de climă prin fonduri norvegiene și s-a dorit o astfel de strategie pentru investiții în zona de verde, de acomodare, de adaptare. A fost adoptată în decembrie 2024 o strategie energetică, urmând să înceapă investițiile în încălzirea centralizată care să fie accesibilă tuturor apartamentelor din blocuri, dorința fiind să se ajungă la gradul de acoperire din anii '90, din punctul de vedere al eficientizării costurilor, chiar dacă în zonă iernile sunt mai aspre. Ceea dorește să transmită este că, în ciuda dimensiunii reduse a localității, se încearcă planificarea cât mai chibzuită, bazată pe câteva strategii bine dezvoltate, linia urmată fiind cea de dezvoltare a comunității, chiar dacă există un minus pe partea de competitivitate în lipsa autostrăzilor. Cu toate acestea, se încearcă definirea acestei hărți a competitivității pentru a fi în avantajul municipiului pentru alte domenii. Consideră că sunt șanse de reușită; locul 13 din 41 este o realizare și standardul de viață al locuitorilor nu se reduce la statistici legate de salarizare, fiind de părere că statisticile nu reflectă realitatea. Consideră că se pot identifica instrumente care să ajute menținerea traiectoriei stabilite și dorește ca municipiul să fie printre cele mai atractive din țară, să ofere o calitate a vieții ridicată și perspective de viitor pentru locuitorii săi. În încheiere menționează că săptămâna trecută s-a făcut o analiză vizând valoarea investițiilor atrase de Municipiului Miercurea Ciuc prin Programul Operațional Regional 2014-2020, PR Centru și PNRR, iar bugetul total contractat este de 409 milioane de lei (flux de investiții), la care se adaugă alte finanțări și proiecte care încă nu sunt depuse. Concluzionează că există un portofoliu de proiecte care, gospodărit corespunzător, va permite închiderea actualului ciclu financiar cu rezultate semnificative.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentarea Municipiului Miercurea Ciuc. Domnia sa consideră că județul Harghita și Municipiul Miercurea Ciuc reprezintă o zonă care poate fi folosită ca un model de analiză și evoluție. Definirea dezvoltării regionale se poate realiza în mai multe moduri. În România s-a procedat la eliminarea disparităților, într-o primă etapă prin eliminarea acestora față de regiunile din Uniunea Europeană, ulterior în interiorul țării - între regiuni și intra regional - deoarece diferențele din punct de vedere al indicatorilor sunt foarte mari între județele Harghita, Brașov și Sibiu, județul Harghita fiind dezavantajat din cauza poziționării sale geografice. Astfel, județul se situa pe locurile 32-38 (în ierarhia județelor în funcție de diverse tipuri de indicatori), dar s-a mobilizat extraordinar de bine, fiind o zonă muntoasă, cu accesibilitate destul de redusă, existând doar un coridor național pentru linia ferată și câteva drumuri naționale. Restructurările din domeniul industriei miniere, chimice, constructoare de mașini au contribuit de asemenea la această situație. Domnia sa consideră că în aceste condiții mai puțin favorabile, mobilizarea a fost foarte bună, fiind unul dintre cele mai bune județe în ceea ce privește parteneriatul și politicile de dezvoltare (domnul primar a menționat câteva dintre acestea), iar situația este similară și la nivel de județ, fiind o zonă interesată și activă). Există o preocupare mare pentru atragerea de investiții în domeniile în care există potențial (turism, resurse balneo-climatic), nivelul turismului și oportunitățile din județul Harghita fiind vizibile. În ceea ce privește Municipiul Miercurea Ciuc, în perioada anterioară de programare acesta a implementat 26 de proiecte cu o valoare de 55 milioane euro, concluzionând că a atras multe fonduri, iar viața economică și socială, este atractivă. Această abordare s-a extins și la zonele din proximitate respectiv Odorhei, Gheorgheni, care au început programe de investiții, plus alte comune care deja se dezvoltă din punct de vedere economic. În prezent, din punctul de vedere al PIB, județul Harghita se situează pe locul 20 (la un moment dat se situa pe locurile 37-38), concluzionând că există perspective, mai ales că urmează să se construiască autostrăzi în zonă, iar județul nu va mai fi izolat, devenind mai accesibil și pentru investitori. Domnul Simion Crețu dă cuvântul

domnului Peli Levente, director în cadrul CJ Harghita.

Domnul Peli Levente, director în cadrul Consiliului Județean Harghita, mulțumește, urează bun venit și afirmă că, în opinia domniei sale, Comitetul de Monitorizare are un rol foarte bine definit și important pentru urmărirea și asigurarea tuturor condițiilor pentru ca Programul Regiunea Centru să fie implementat cu succes, iar închiderea acestuia să aibă rezultate chiar mai bune decât cele din programul precedent.

Domnul Attila Korodi intervine și afirmă că anul trecut (2024) municipalitatea a câștigat medalia de argint într-o competiție europeană prestigioasă din domeniul sustenabilității și management-ului spațiilor verzi (municipiul a fost evaluat alături de orașe precum Stuttgart). De asemenea, în anul 2027, județul Harghita va fi regiune gastronomică europeană. Domnul primar a susținut că încearcă să se folosească de aceste instrumente pentru a se poziționa cât mai bine, chiar și în condițiile infrastructurii rutiere existente.

Domnul Simion Crețu îl felicită pe domnul primar și îi urează succes în ceea ce privește regiunea gastronomică europeană. Dă exemplul Sibiului, care la rândul său a fost regiune gastronomică europeană, fiind promovat ca atare de Consiliul Județean Sibiu la Târgul de Turism de la Berlin. În același timp și ADR Centru a avut un eveniment comun în landul Brandenburg și unul la ambasada României în Germania, unde au fost promovate o parte a activităților oferite de Sibiu în calitate de regiune gastronomică europeană. Domnul Simion Crețu dă cuvântul doamnei Florentina Tăutu.

Doamna Florentina Tăutu, DG Regio, mulțumește AM PR Centru și ADR Centru pentru organizarea comitetelor de monitorizare, dar și pentru cooperarea avută în timpul discuțiilor și pregătirii documentelor care urmează să fie prezentate în cadrul reuniunii. Dorește să aducă în discuție, din perspectiva Comisiei, două subiecte: stadiul implementării programului și prioritățile noii Comisii, cea aprobată anul trecut în 2024.

În ceea ce privește cele două fonduri din politica de coeziune respectiv FEDR și Fondul de Coeziune, România se află la 64% în ceea ce privește selecția operațiunilor, pe locul 3 din cele 27 de state membre și, din păcate, la doar 5% în ceea ce privește cheltuielile certificate de Comisie, acest lucru însemnând locul 12, dar cu toate acestea se află într-o situație destul de bună care se datorează multitudinii de proiecte fazate (etapizate) din perioada 2014-2020. Pe de altă parte, PR Centru are un progres de doar 39% ca selecție de proiecte și puțin peste 2% cheltuieli certificate către Comisie. Domnia sa menționează aceste cifre deoarece în anul 2025 începe să se manifeste riscul de dezangajare, astfel o anumită sumă trebuie cheltuită până la sfârșitul anului. Însă din discuțiile avute cu Autoritatea de Management rezultă că acest risc este relativ mic, aproape inexistent, dar crește semnificativ pentru anul 2026. De acest motiv este important să existe proiecte selectate și acestea să înceapă să fie implementate și să genereze cheltuieli. Domnia sa este convinsă că autoritatea de management va prezenta toate acțiunile care se au în vedere în acest an, tocmai pentru a elimina acest risc de dezangajare, iar în urma discuțiilor cu AM este de părere că planurile sunt eficiente și vor avea impactul dorit.

Referitor la prioritățile noii comisii, având în vedere că este deja jumătatea perioadei de implementare, cadrul general solicită întocmirea unei evaluări a premiselor care au stat la baza programării în anii 2019-2020, când au fost începute negocierile cu Comisia Europeană pentru perioada actuală de programare, pentru a se vedea în ce măsură aceste premise mai sunt valabile în contextul, actual (economic, social, de securitate) și în ce măsură fondurile care mai sunt încă disponibile ar putea fi redirecționate către ceea ce se stabilește ca fiind prioritate pentru acest moment. Prin "fonduri" se referă în primul rând la cuantumul de flexibilitate respectiv

15% din alocarea Programului care este în prezent atribuit tuturor priorităților din Program, urmând să se ia o decizie după ce vor avea loc anumite discuții.

Doamna Tăutu vrea să puncteze că există o ierarhie în care aceste priorități ale Comisiei au fost stabilite, acestea având ca punct de plecare agenda strategică stabilită de Consiliul European în iulie 2024 și bazându-se pe trei domenii-cheie: o Europă liberă și democratică, o Europă puternică și sigură și o Europă competitivă și prosperă. Pornind de la aceste trei domenii, Comisia și-a stabilit un mandat care include șapte priorități printre care: un nou plan de prosperitate și competitivitate sustenabilă, sprijinirea cetățenilor și consolidarea modelului social, menținerea calității vieții, securitate alimentară, apă și natură (în special protejarea biodiversității și adaptarea la schimbările climatice).

Aspectele incluse ca priorități pentru politica de coeziune în scrisoarea trimisă de președinta Comisiei Europene, doamna Ursula von der Leyen, către comisarul pentru politică regională și urbană, Raffaele Fitto, nu sunt lucruri foarte noi, respectiv: politica de coeziune ar trebui să fie aliniată la prioritățile mai ample ale Uniunii, să fie mai bine orientată, mai simplă, cu un impact mai mare și să contribuie la mobilizarea reformelor și investițiilor, să abordeze disparitățile regionale, deci să fie croită pe nevoile regionale, oferind soluții adaptate la provocările regionale și locale, sprijinind regiunile să recupereze decalajul. Politica trebuie să contribuie la planul european privind locuințele la prețuri accesibile, în special pentru a injecta lichidități pe piața locuințelor și pentru a permite statelor membre să dubleze investițiile planificate în cadrul politicii de coeziune în locuințe la prețuri accesibile respectiv să contribuie la Noul Bauhaus European. De asemenea, trebuie să contribuie la planul de adaptare la schimbările climatice și la strategia europeană privind reziliența în domeniul apei, acordând o atenție deosebită provocărilor specifice cu care se confruntă orașele și zonele regionale; să valorifice potențialul orașelor ca motoare ale inovării, creșterii și competitivității; astfel este nevoie de o agendă politică ambițioasă pentru orașe. Această agendă ar trebui să ofere o viziune clară asupra viitorului orașelor, analizând aspecte precum locuințele, acțiunile climatice, digitalizarea, mobilitatea, incluziunea socială și egalitatea, iar în acest context este nevoie de o creștere a vizibilității proiectelor Uniunii Europene (ceea ce se va face și prin vizitele la proiecte), dar și de o consolidare a comunicării cu cetățenii pentru a vedea cum poate fi îmbunătățită punerea în aplicare și cum se poate răspunde mai bine nevoilor acestora, comunicarea fiind foarte importantă.

Doamna Tăutu a sesizat că este dificilă identificarea unor proiecte de succes pentru că de multe ori modul în care sunt în prezent prezentate acestea pe site-urile de promovare a proiectelor finanțate din fonduri europene este foarte birocratic, cu multe date tehnice și de puține ori cu impactul adevărat pe care îl creează în comunitate. De aceea, comunicarea este foarte importantă și rugămintea domniei sale către Autoritatea de Management este ca atunci când prezintă proiectele să se axeze în primul rând pe impactul pe care acestea îl au pentru comunitate. Doamna Tăutu mulțumește pentru găzduirea la Miercurea Ciuc și afirmă că este nerăbdătoare să vadă proiectele, așteptându-se ca lucrările comitetului de monitorizare să fie fructuoase și cu colaborarea deplină a tuturor membrilor.

Domnul Simion Crețu mulțumește doamnei Florentina Tăutu pentru intervenția sa plină de conținut, supune la vot agenda reuniunii și dă cuvântul domnului Dan Popa, director AM PR Centru, pentru a susține prima prezentare conform agendei.

Domnul Dan Popa, Director AM PR Centru, prezintă stadiul implementării Programului "Regiunea Centru" 2021-2027 – realizări și provocări.

Domnul Popa are două scurte comentarii referitoare la intervenția doamnei Florentina Tăutu. Confirmă faptul că gradul de contractare este la o valoare de 39%, acest lucru probabil și din cauza lipsei proiectelor de valori

mari dar este optimist și speră ca în perioada următoare aceste proiecte se vor depune, iar până la sfârșitul anului să se contracteze tot ceea ce înseamnă alocarea Programului Regiunea Centru. În ceea ce privește partea de plăți și de dezangajare, pentru anul 2025, așa cum reiese din datele existente în acest moment, nu există un risc major de dezangajare, cu mențiunea că acest lucru depinde foarte mult de beneficiarii Programului, pentru că toată această predictibilitate se calculează în funcție de graficele de rambursare care sunt anexate contractelor de finanțare semnate. Pentru perioada actuală de programare, s-a intensificat activitatea de monitorizare. Astfel, la fiecare început de lună sau pe parcursul lunii, beneficiarii sunt contactați de către ofițerii de monitorizare și li se comunică că trebuie să depună, conform graficelor niște cereri de rambursare, iar la începutul lunii următoare, dacă acestea nu sunt depuse, beneficiarii vor primi o adresă în care li semnaleză acest lucru (că nu s-a depus ceea ce era necesar conform graficului). Domnul Popa insistă pe aceste două aspecte care privesc predictibilitatea pentru a vedea stadiul în ceea ce privește dezangajarea, precum și pentru partea de plăți, întrucât pe baza acestor grafice se solicită fonduri de la Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor, astfel încât dacă graficele nu sunt realiste și nu sunt respectate, există riscul ca la un moment dat să nu existe suficienți bani pentru a plăti ceea ce este depus și verificat. Dacă există o modificare de grafic, aceasta ar trebui făcută cu cel puțin o lună și jumătate înainte de data prevăzută inițial pentru depunerea cererii, pentru a asigura predictibilitatea și pentru a putea solicita suficiente fonduri astfel încât să poată fi plătite toate cererile ce se vor depune în luna respectivă. De asemenea, menționează că la începutul acestui an, având în vedere că a existat un apel pentru proiecte etapizate, au fost elaborate corrigendum-uri care au reglat valorile alocărilor apelurilor, ținând cont și de quantumul de flexibilitate, pentru a avea o imagine mai clară a alocărilor pentru fiecare apel de proiecte. Domnul Popa invită participanții să pună întrebări, dacă este cazul.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și confirmă că lucrurile sunt întocmai cum le-a prezentat domnul Dan Popa. În întreg procesul de implementare al Programului, se constată că planificarea sau programarea nu coincide întotdeauna cu realitatea, iar faptul că 2024 a fost an electoral a influențat de asemenea fluxul activităților. Domnia sa atrage atenția asupra necesității depunerii unor eforturi astfel încât să fie evitat riscul de dezangajare și se declară mai puțin optimist, pentru că anumite lucruri nu depind doar de buna-credință a beneficiarului. Trebuie luate în calcul, spre exemplu, și licitațiile, modificările de prețuri care pot fi compensate sau nu. Trebuie să existe conștientizare în sensul că orice tip de perturbare a graficului stabilit sau amânare a depunerii de cereri va afecta implementarea. Beneficiarii ar trebui să aibă și un buget de dezvoltare și resurse pentru a exista predictibilitate. Apreciază ceea ce a spus doamna Tăutu și confirmă că există anumite riscuri, dar la nivelul instituției acestea sunt avute în vedere și situația se analizează periodic pentru ca absorbția să fie realizată corespunzător, iar sumele aferente Programului să fie absorbite integral în Regiune.

Domnul Simion Crețu dă cuvântul domnului Attila Korodi.

Domnul Attila Korodi a spus că din discuțiile cu Ministrul Finanțelor a ajuns la concluzia că este vorba despre un program cu un buget semnificativ, care are nevoie de o cofinanțare semnificativă de la bugetul local, concluzionând că expunerea pentru anul acesta și anul viitor pentru cofinanțare va fi destul de mare. Consideră că pe partea de îndatorare este o problemă la nivel național și din cauza aceasta autoritățile locale vor avea un acces destul de limitat la instrumente financiare pentru cofinanțare, cel puțin momentan, pentru că va fi un vârf de plăți, dobânzi care trebuie plătite pentru anii trecuți. Din perspectiva reprezentanților Municipiului Miercurea Ciuc și din discuțiile cu consiliul județean, domnul Korodi este de părere că proiectele care se vor derula prin PR Centru sunt viabile, însă nu cunoaște exact cât de accesibilă va fi dinamica aferentă

cofinanțării. Consideră că, în comparație cu proiectele finanțate prin programele naționale, proiectele finanțate prin PR Centru sunt mai solide și capacitatea de implementare a acestora este mai mare. În opinia domniei sale, în momentul ajustării pe termen scurt trebuie să se ia în considerare faptul că ceea ce s-a menționat este un fenomen la nivel național.

Domnul Simion Crețu mulțumește domnului Korodi pentru intervenție și este de acord că trebuie să existe adaptabilitate pentru această perioadă care urmează și nu este una tocmai predictibilă.

Doamna Florentina Tăutu întreabă membrii Comitetului de Monitorizare din sectorul privat care este motivul lipsei de interes pentru apelul care vizează digitalizarea IMM-urilor (acesta este subsolicitat, fiind sub alocare). Domnia sa menționează că un lucru îngrijorător pentru toate programele din România este această rămânere în urmă a selectării finanțării proiectelor care practic țin de viitor – OP1, cele care vizează cercetarea fundamentală, și cercetarea în general, digitalizarea, aici aducând în discuție digitalizarea IMM-urilor.

Domnul Simion Crețu întreabă dacă este cineva care dorește să răspundă, iar pe această cale oferă și un exemplu în acest sens. În ziua precedentă reuniunii a avut loc o discuție între doamna Tăutu și domnul director al OI pentru Tranziție Justă, iar referitor la aceasta domnul Crețu spune că niciuna dintre licitațiile desfășurate în ultimii 30 de ani (de când lucrează în domeniul administrației) nu a fost la fel de interesantă precum cea pentru județul Mureș. A fost alocat un buget de peste 80 de milioane euro, au fost depuse 87 de proiecte, și, valoarea finanțării nerambursabile solicitate fiind dublă față de alocarea apelului, era de așteptat să rămână circa 60% proiecte bune. Însă în final nu s-a putut consuma decât cca 70% din alocare, prin urmare peste 60% dintre proiecte nu au putut fi contractate. Dintre cele 28 de contestații depuse, una singură a primit un punctaj nesemnificativ în plus. În aceeași perioadă în care a fost deschis apelul aferent IMM-urilor pe PTJ, au fost deschise și alte apeluri pentru IMM. A fost deschis atât apelul aferent intervenției 1.4.1, cât și cel aferent PNRR, iar proiectele depuse au fost pregătite în grabă și nu au fost adecvate. Domnia sa consideră că atunci când apelul se va redeschide, situația va sta diferit. Pe partea de PNRR condițiile au fost mai favorabile, mai accesibile, însă deja există solicitări de redeschidere a apelului aferent IMM-urilor. Este o perioadă aglomerată, fiind primii doi ani după aprobarea Programului, rezultatele nu sunt spectaculoase, dar au început să apară. De exemplu, pentru PR Centru există cereri de plată în valoare de 57 milioane de euro, care chiar dacă nu reprezintă mult din FEDR, undeva la 5%, și anul acesta va trebui consumat 13%, sunt premise pentru atingerea țintei.

Domnul Raul Apostoiu, Asociația Sibiu IT, dorește să facă o remarcă, având în vedere că provine dintr-o organizație care se ocupă cu digitalizarea și promovează digitalizarea la nivelul Regiunii Centru. Domnul Apostoiu spune că de curând a avut loc o întâlnire la Sibiu, unde s-a abordat exact subiectul atragerii fondurilor pentru digitalizare și s-a ajuns și la o concluzie. Fondurile alocate au vizat un indice DESI pentru IMM-uri foarte ridicat pentru perioada de implementare, ceea ce înseamnă că fondurile respective, în general, erau adresate IMM-urilor care erau complet nedigitalizate, (adică nu aveau nici măcar un calculator în dotare) sau cel puțin aceasta era percepția, respectiv că cei eligibili pentru finanțare erau IMM-urile total nedigitalizate. În condițiile actuale (mai ales având în vedere aplicațiile financiare și de evidență contabilă la nivelul companiilor), consideră că ar fi bine să aibă loc o analiză, mai ales că anul acesta a început cu multe modificări fiscale care trebuie să se regăsească în aplicațiile software pentru evidență contabilă și management-ul companiilor (pentru că asta a dus, în opinia domniei sale, la ne-eligibilitatea majorității IMM-ilor). Domnia sa consideră că nu sunt multe IMM-uri la momentul actual care să nu fie deloc digitalizate și să poată rezista pe piață, să-și

desfășoare activitatea, iar plecând de la această premisă, consideră că ar fi utilă o analiză în acest sens. Deci asta a fost o concluzia discuțiilor în cadrul DIH-ului regional de la Sibiu, unde exact subiectul acesta a fost pus în discuție, respectiv de ce nu există un grad mai ridicat de absorbție al fondurilor de digitalizare pentru soluțiile software în cadrul IMM-ului.

Domnul Ioan Levițchi spune că este prima dată când îi este adusă la cunoștință această informație, mulțumește domnului Apostoiu că a atras atenția asupra ei și confirmă că atunci când a fost configurat acest apel de proiecte și intervenția adresată digitalizării IMM-urilor, s-au luat în considerare în primul rând statisticile care stau la baza Digital Economy and Society Index, care spun că în Regiunea Centru și în România la modul general, nivelul de digitalizare al IMM-urilor este unul deosebit de scăzut, iar aceste concepte au fost operate în filozofia apelului. Au fost luate în considerare, la momentul configurării apelului, și discuțiile extrem de consistente și prelungite care au avut loc cu IMM-urile din Regiune, în care au fost întrebați explicit care sunt nevoile și s-a făcut tot ceea ce s-a putut pentru ca toate nevoile identificate de IMM-uri să fie introduse în apelul de proiecte. De asemenea, a fost luat în considerare ca și calcul de oportunitate faptul că PNRR urma să lanseze un apel care a fost amânat, iar apelul aferent PR Centru a fost de asemenea amânat astfel încât să se dea ocazia acelor IMM-uri care nu primeau o finanțare prin PNRR, să aplice în cadrul apelului aferent PR Centru. Văzând rezultatele, este evident că ceva nu a funcționat și având în vedere că a aflat aceste informații de la domnul Raul Apostoiu, va exista o solicitare de discuție pentru a vedea în mod concret care au fost aceste aspecte care au fost considerate niște provocări prea mari sau imposibil de depășit, urmând ca probabil pentru următoarea iterație a acestui apel să fie operate acele ajustări necesare și posibile pentru ca apelul de proiecte să fie mai interesant pentru aplicanți.

Domnul Simion Crețu confirmă că a avut loc un dialog cu mediul de afaceri, însă cu toate acestea apare un semn de întrebare. În acel moment părea mai avantajoasă aplicarea în cadrul PNRR decât în cadrul PRC, și, din acest motiv s-a și amânat apelul din cadrul PRC, pentru ca proiectele care nu au fost finanțabile în cadrul PNRR sau acelea care nu au avut finalizate documentațiile la timp, să poată primi finanțare în cadrul PRC. Dar în acest caz vor exista analize și consultări pentru a vedea ce este oportun să fie schimbat și totodată ce sume se mai pot aloca, pentru că fiind vorba de proiecte mai mici care vizează întreprinderile mici și mijlocii, se dorește să fie un număr cât mai mare de beneficiari. Domnul Simion Crețu întreabă dacă mai sunt alte intervenții și dă cuvântul domnului Ioan Levițchi pentru a face prezentarea care urmează conform agendei.

Domnul Ioan Levițchi, Director Departament Politici Regionale, prezintă metodologia și criteriile de eligibilitate și selecție pentru Prioritatea 1 – O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ, OS 1.1, Intervenția 1.1.1 Dezvoltarea capacităților publice de CDI.

Domnul Jakab Istvan Barna, Consiliul Județean Covasna, spune că a înțeles din titlu faptul că este vorba despre dezvoltarea capacităților publice de cercetare, dezvoltare, inovare, însă concluzionează că în final beneficiile cercetării vor fi în sectorul privat mai mult, în opinia domniei sale. Domnul Barna se referă la autorități publice, cum este Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe sau Consiliul Județean Covasna sau orice altă primărie sau consiliu județean și consideră că până în prezent s-a discutat mult despre digitalizare în cadrul instituțiilor, dar nu și despre cercetare, dezvoltare, inovare, subiect care ar trebui abordat, mai ales că s-a menționat că pot exista parteneriate între autorități publice locale și universități sau alte entități. Ar dori ca aceste instituții să poată depune niște proiecte care să nu vizeze doar digitalizarea, ci și cercetarea,

dezvoltarea, inovarea în cadrul autorităților publice locale, considerând că s-a ajuns într-o etapă în care doar digitalizarea nu ajută. Domnul Barna este de părere că prin intermediul inteligenței artificiale s-ar putea răspunde mult mai ușor oricărei solicitări, s-ar putea scrie un referat, însă nu știe să existe un program de finanțare sau o prioritate care să vizeze acest lucru. Domnia sa consideră că este necesară o platformă a instituției, o investiție de acest fel (un calculator pe care să ruleze o inteligență artificială cu ajutorul căreia ar putea face cercetări) ridicându-se în jur la 400.000 euro, aproximativ 2 milioane de lei, iar o asemenea investiție ar putea să contribuie și la micșorarea birocrăției care există la nivelul autorităților publice.

Domnul Ioan Levițchi spune că, cel puțin pentru apelul prezentat, nu se poate pune problema de a merge în direcția indicată de către domnul Barna și ar fi mai multe argumente, inclusiv, printre altele, faptul că una dintre condițiile care se aplică apelului este încadrarea entităților de cercetare-dezvoltare-inovare în definițiile prevăzute de către Comunicarea Comisiei privind cadrul de ajutor de stat pentru cercetare-dezvoltare-inovare, definiție în care unitățile administrativ-teritoriale nu se încadrează (această definiție vizează entitățile care au ca activitate principală cercetarea-dezvoltarea-inovarea). Pe scurt, domnul Levițchi consideră că un asemenea proiect ar fi mai degrabă un proiect de digitalizare mai avansată, dar nu de cercetare, poate fi un proiect de inovare în cadrul unității administrativ-teritoriale, eventual cu componente de cercetare, care ar putea fi derulat în parteneriat cu altcineva. Menționează că se va lua în considerare pentru o finanțare ulterioară un proiect precum cel prezentat de domnul Barna, însă pentru apelul prezentat, maximumul care poate exista este o eventuală colaborare între autoritatea publică locală – unitate administrativ-teritorială și entitatea de cercetare care să primească finanțare.

Domnul Jakab Istvan Barna mulțumește și înțelege că acest proiect nu poate fi finanțat, însă a dorit să vină cu această sugestie despre care nu știe să fi fost expusă până acum.

Domnul Ioan Levițchi spune că a notat ideea.

Doamna Florentina Tăutu afirmă că ideea pare inovativă și de viitor, însă se întreabă în ce măsură există capacitate în autoritățile publice pentru a prelua astfel de activități, chiar și la nivel de contractare respectiv de parteneri. Domnia sa menționează în acest sens apelul dedicat platformei de inovare, considerând că ar fi foarte potrivită ca prim pas pentru ideea menționată de domnul Barna o platformă de inovare pentru serviciile publice (administrația publică să folosească servicii digitalizate avansate, pornind de la această platformă de inovare care are ca scop crearea de astfel de servicii și preluarea lor de către autoritățile publice).

Doamna Andreea Farcașiu, Consiliul Județean Sibiu, dorește să clarifice dacă în cadrul acestui apel de proiecte sunt eligibile activitățile de cercetare-dezvoltare în domeniul medical, deoarece consideră că “cercetare științifică și dezvoltare tehnologică” este un domeniu vast și vag.

Domnul Ioan Levițchi afirmă că sunt eligibile și cercetările din domeniul medical, în condițiile în care eligibilitatea, din perspectiva activităților, este reglată, printre altele, și de relația cu Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru. În Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027, domeniul medical și farmaceutic (domeniul sănătății), este un domeniu considerat ca fiind prioritar, astfel ceea ce are legătură cu acest domeniu este eligibil din acest punct de vedere, cu condiția încadrării în toate celelalte cerințe.

Doamna Liviana Strâmbeanu, DG Regio, dorește să treacă în revistă colaborarea avută în îmbunătățirea acestui ghid, mulțumește pentru timpul acordat discuțiilor pe marginea metodologiei prezentată și observă că a fost integrat feedback-ul DG Regio, rezultând o îmbunătățire semnificativă adusă ghidului, comparativ cu primele versiuni. În primul rând, în ceea ce privește adăugarea colaborării efective cu IMM-urile, într-o lume ideală ar fi apreciat ca acest criteriu să cântărească puțin mai mult, deoarece, indiferent dacă este vorba de capacități publice sau private de CDI, acestea cumva se potențează de către toți actorii ecosistemului regional de inovare. Cu toate acestea, înțelege nevoia de a menține un anumit grad de flexibilitate și de a exista o pliere pe realitatea actuală a colaborării efective în regiune, lucru despre care s-a discutat deja. În orice caz, consideră că acest criteriu va aduce o valoare adăugată apelului. De asemenea, opinează că au fost îmbunătățite și modalitățile prin care se va evalua relevanța și substanța activităților de cercetare și inovare, în special la criteriul al doilea. Este avut în vedere de asemenea și potențialul rezultat al activității de cercetare și inovare, cum ar fi crearea de proprietate intelectuală, nivelul de maturitate tehnologică, un lucru îmbucurător în contextul acestui apel. Doamna Strâmbeanu are o întrebare legată de specializarea inteligentă. Este clar că reprezintă un criteriu de eligibilitate pentru toate operațiunile care intră în obiectivele specifice 1.1 și 1.4, dar este menționată Strategia Regională de Specializare Inteligentă și în cadrul criteriilor de selecție, ceea ce a determinat-o să tragă concluzia că acolo se evaluează ceva în plus și dorește să știe mai exact care este diferența dintre încadrarea în RIS3 ca și criteriu de eligibilitate și aspectele evaluate în plus la selecție. De asemenea, ar dori să știe cum au fost determinate/identificate aceste domenii subreprezentate, asta pentru că DG Regio, în general, încurajează și prioritizarea în cadrul specializării inteligente și consideră că este o metodă critică, care are scopul de a aduce valoare apelului.

Domnul Ioan Levițchi spune că în momentul în care s-a început elaborarea strategiei de program s-au analizat cantitativ vorbind, aceste domenii din strategia de specializare inteligentă sub aspectul extrem de mundan al numărului de laboratoare existente și disponibile în regiune și numărului de centre de cercetare fizice (există această statistică disponibilă, cu sprijinul UEFISCDI). Între cele 9 domenii existente în strategia de specializare inteligentă există diferențe semnificative în materie de reprezentare fizică, de reprezentare a capacităților de cercetare, a laboratoarelor de cercetare, a echipamentelor care sunt disponibile pentru cei care vor să facă ceva în această privință. Și atunci, concluzia a fost că poate ar fi util ca un criteriu de selecție să aibă legătură și cu acest lucru, pentru că dintre aceste nouă sectoare de specializare, unele sunt foarte bine dotate, altele sunt mai puțin dotate. Aceasta nu înseamnă că cele din urmă nu au importanță, și nici că nu există interes, doar că sunt puțin rămase în urmă în această privință ca și condiții de desfășurare. Prima întrebare care s-a pus atunci a fost cea legată de corelarea dintre strategia de specializare inteligentă ca și criteriu de eligibilitate și criteriu de selecție. În mod clar este criteriu de eligibilitate faptul că temele de cercetare trebuie să facă parte din cele nouă sectoare. În strategia de specializare elaborată și în vigoare există un capitol care se numește "Priorități", în care se încearcă transversal să se pună la dispoziția solicitanților, locuitorilor regiunii, actorilor din mediul de cercetare, o abordare strategică, pentru a contribui la dezvoltarea acestor sectoare de specializare. În acest capitol sunt enumerate o serie de acțiuni și de obiective care sunt transversale. În măsura în care proiectul de cercetare ține cont și de aceste obiective și măsuri transversale, acesta poate primi un punctaj mai bun. Astfel, aici se face nuanțarea, între RIS3 ca și condiție de eligibilitate și RIS3 – obiective, acțiuni ca și criteriu de performanță a proiectului.

Doamna Liviana Strâmbeanu, DG Regio, mulțumește pentru precizări și se bucură să vadă că Strategia de Specializare Inteligentă este folosită ca un instrument constant, interpretat și aplicat critic apelurilor, nu doar ca un răspuns de tip da sau nu. Acesta este un aspect pozitiv care va fi încurajat și în alte regiuni.

Domnul Simion Crețu supune la vot proiectul de decizie cu mențiunea că au fost primite 3 notificări privind potențiale incompatibilități: *UBB – Extensia Universitară Sfântu Gheorghe*, *Primăria Municipiului Alba Iulia* și *Primăria Municipiului Miercurea Ciuc*, iar în timpul reuniunii și *Universitatea Lucian Blaga Sibiu* a menționat că nu participă la vot. De asemenea, din fișa de vot transmisă de *UMFST* rezultă că această instituție nu participă la vot. Proiectul de decizie este adoptat fără voturi împotriva și Domnul Crețu dă cuvântul doamnei Ovidia Caba pentru a face prezentarea care urmează conform agendei.

Doamna Ovidia Caba, Director Direcția Politici Regionale, Programare, prezintă metodologia și criteriile de eligibilitate și selecție pentru Prioritatea 1 – O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ, OS 1.1, Intervenția 1.2.1 Participarea IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și întreabă dacă sunt intervenții.

Doamna Liviana Strâmbeanu, DG Regio, dorește să-și exprime disponibilitatea în ceea ce privește purtarea în continuare a unui dialog cu reprezentanții AM PR Centru pentru a discuta provocările întâmpinate precum cea recentă legată de faptul că beneficiarul trebuie să asigure dovada cofinanțării la scurt timp după semnarea grantului în cadrul Horizon Europe. Doamna Strâmbeanu apreciază faptul că se acordă atenție acestor situații, provocări și se bucură pentru că s-a obținut acest răspuns pozitiv în cadrul DG Regio, conform căruia abordarea este eligibilă. De asemenea, își exprimă disponibilitatea de a purta în continuare discuții pe baza acestei intervenții.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru intervenție, întreabă dacă sunt alte intervenții și menționează că nu au fost transmise notificări privind incompatibilitatea și conflictul de interese. Proiectul de decizie este aprobat.

PAUZĂ DE PRÂNZ

Domnul Simion Crețu propune inversarea următoarelor două puncte de pe agendă și dă cuvântul doamnei Ovidia Caba pentru a prezenta proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.3. și OS 1.4, Intervenția 1.5.1 - Incubatoare și acceleratoare de afaceri

Doamna Ovidia Caba, Director Direcția Politici Regionale, Programare, prezintă metodologia și criteriile de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ, OS 1.3. și OS 1.4., Intervenția 1.5.1 - Incubatoare și acceleratoare de afaceri

Domnul Vicepreședinte CJ Harghita Gaj Nandor are o întrebare vizavi de o următoare etapă a dezvoltării incubatoarelor, pornind de la mențiunea doamnei Caba din cadrul prezentării vizavi de faptul că în acest apel se finanțează o primă etapă, cea de construire și dezvoltare a incubatoarelor. Concret domnia sa dorește să știe dacă cea de a doua etapă este adresată exclusiv celor care primesc finanțare în cadrul acestui apel pentru prima etapă sau va fi una deschisă.

Doamna Ovidia Caba răspunde că va fi un apel deschis tuturor celor care îndeplinesc condițiile de eligibilitate, respectiv sunt întreprinderi nou înființate și au parcurs cel puțin un ciclu de incubare.

Domnul Simion Crețu supune la vot proiectul de decizie, cu mențiunea că primăria municipiului Alba Iulia, primăria municipiului Sfântu Gheorghe și primăria municipiului Miercurea Ciuc nu participă la vot, din cauza unor potențiale incompatibilități. Proiectul de decizie este aprobat.

Domnul Berkecz Zsolt, directorul Harghita Business Center, precizează că nici instituția pe care o reprezintă, respectiv Harghita Business Center, nu va participa la vot.

Domnul Ioan Levițchi, Director Departament Politici Regionale, prezintă metodologia și criteriile de eligibilitate și selecție pentru Prioritatea 1 – O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ, OS 1.1, Intervenția 1.3.3 - Platforma pilot de inovare deschisă – proiect strategic regional și Prioritatea 2 – O REGIUNE DIGITALĂ, OS 1.2, Intervenția 2.1.2 – Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-City – proiect strategic regional

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și invită participanții să intervină sau să pună întrebări, dacă este cazul. Menționează că Primăria Municipiului Alba Iulia, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc și Universitatea Lucian Blaga din Sibiu au notificat potențiale incompatibilități și nu participă la vot și supune aprobării proiectul de decizie. Proiectul de decizie este aprobat în unanimitate.

Domnul Simion Crețu dă cuvântul doamnei Adriana Mureșan pentru a prezenta proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 7 – O REGIUNE CU TURISM SUSTENABIL, OS 4.6, Intervenția 7.2 Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor, actualizate.

Doamna Adriana Mureșan, Director Direcția Gestionare și Evaluare Program, prezintă proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 7 – O REGIUNE CU TURISM SUSTENABIL, OS 4.6, Intervenția 7.2 Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor, actualizate

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și invită participanții să intervină sau să pună întrebări.

Doamna Andreea Farcașiu, Consiliul Județean Sibiu, are o neclaritate privind solicitanții eligibili. Concret, în metodologie printre solicitanții eligibili se regăsesc autoritățile publice centrale, direct sau prin structurile din subordine. Referitor la autoritățile publice locale menționate ca solicitanți eligibili, în special la UAT județ, dorește să știe dacă autoritatea de management are informații din regiune potrivit cărora ar fi Consiliul Județean care ar putea depune cereri de finanțare, în sensul în care, din ce știe domnia sa au fost discuții privind transferul Direcțiilor Județene de Tineret și sport în subordinea Consiliilor Județene, inclusiv în ședința de la începutul lunii februarie a deputaților de la Comisia Sportivă și, din ce știe, s-a și redus bugetul ANS, ceea ce este un semn că vor trece în subordinea CJ. Pe de altă parte, direcțiile județene au înaintat un memorandum potrivit căruia nu doresc să treacă în subordinea consiliilor județene, dar situația este încă neclară. Câtă vreme

Direcțiile Județene de Tineret și Sport nu sunt subordinea consiliilor județene, domnia sa nu vede cum ar putea fi solicitanții consiliile județene.

Domnul Simion Crețu menționează că la momentul la care a fost gândită intervenția situația din teren arăta într-un anumit fel, existând tabere atât în subordinea autorităților publice centrale și a instituțiilor din subordinea acestora, cât și în subordinea APL. Acum lucrurile par să fie în schimbare, însă, în opinia domniei sale, trecerea aceasta a DJTS în subordinea autorităților publice locale vizavi de care nu știe încă dacă s-a stabilit un termen sau nu, probabil că nu se va realiza foarte curând. Iar în acest context, în momentul de față autoritatea de management nu se poate baza pe acest transfer. Din discuțiile cu reprezentanții autorităților publice locale din regiune cu ocazia vizitelor în teren, domnia sa știe că ar fi consilii județene, de exemplu CJ Covasna și CJ Harghita, care ar fi interesate să depună cereri de finanțare pentru modernizarea unor tabere. Referitor la autoritățile publice centrale e dificil de spus acum sub ce formă ar putea acestea depune proiecte, însă, chiar în situația în care Direcțiile Județene de Tineret și Sport (DJTS) trec în subordinea autorităților publice locale, în opinia domniei sale problema nu se va rezolva în timp foarte scurt și ca atare situația nu poate fi clarificată în cadrul reuniunii prezentei a CM. Situația a fost deja discutată și dacă este nevoie de o intervenție asupra definirii solicitanților eligibili, se va interveni corespunzător, în caz contrar intervenția păstrându-se așa cum a fost pregătită. Consideră că, în actuala configurație, autoritățile locale pot depune proiecte în cadrul acestui apel și, în cele din urmă, când se modernizează o tabără din regiune este mai puțin important dacă aceasta este în subordinea CJ Mureș sau în subordinea autorității publice centrale, ceea ce contează este să își îndeplinească funcțiunea sa de tabără și mai ales să servească îndeplinirii scopului social al taberei.

Domnul Crețu concluzionează că în situația în care va fi necesară o modificare ca urmare a preluării DJTS de către consiliile județene, aceasta va fi operată în momentul în care se va ști cu certitudine care este situația.

Doamna Adriana Mureșan completează că metodologia include toți potențialii solicitanți eligibili conform legislației în vigoare în momentul de față, inclusiv autoritățile publice locale, și menționează că sunt autorități locale care au deja în proprietate tabere școlare.

Domnul George Rotar, Consiliul Județean Alba atrage atenția asupra faptului că ar trebui avută în vedere această potențială modificare și din perspectiva termenului de depunere a proiectului. Dacă vor avea loc aceste transferuri ale DJTS în subordinea CJ, de pildă CJ Alba ar fi interesat, dar până la momentul în care nu are certitudinea acestei descentralizări, nu își poate pune problema unui proiect. Solicită AM să țină cont de aceasta modificare de structură în raport cu perioada de deschidere a apelului.

Doamna Andreea Farcașiu, Consiliul Județean Sibiu, este de acord cu dl. Rotar și precizează că și CJ Sibiu se regăsește într-o situație similară, în care ar dori să depună proiecte în cadrul apelului și DJTS ar dori să participe la apelul de proiecte, dar nu are capacitatea de a pregăti și implementa proiecte. În acest context o trecere a DJTS în subordinea autorității publice județene ar permite CJ Sibiu să depună proiecte pentru modernizarea taberelor din județ.

Domnul Simion Crețu confirmă că finalitatea aceasta este, însă dacă situația nu se clarifică apelul va fi deschis sub forma propusă și, crede domnia sa, proiecte vor fi suficiente. În funcție de cum se va derula această etapă de descentralizare și de încadrarea ei în calendarul prevăzut, se vor opera modificări, desigur cu argumente clare, sau se va continua cu ceea ce este deja pregătit.

Doamna Florentina Tăutu întreabă dacă nu se va lansa apelul până când nu se clarifică situația taberelor la nivel național.

Domnul Simion Crețu îi răspunde că nu se va lansa apelul imediat, în următoarele luni, pentru ca, în eventualitatea în care în perioada imediat următoare apar modificări privind descentralizarea, să poată fi operate modificări pornind de la situația concretă.

Doamna Florentina Tăutu precizează că încurajează lansarea cât mai curând a apelului și consideră că o perioadă de două-trei luni până la lansare ar fi un termen rezonabil, care nu ar face mare diferență.

DI. Crețu întreabă dacă mai sunt alte intervenții, supune la vot proiectul de decizie și menționează că pentru a evita eventuale conflicte de interese consiliile județene Alba și Mureș nu votează. De asemenea nu participă la vot Primăria Alba Iulia și Primăria Miercurea Ciuc. Proiectul de decizie este aprobat în unanimitate.

DI. Crețu precizează că acesta a fost ultimul proiect de decizie supus aprobării, potrivit agendei, întreabă participanții dacă mai sunt și alte intervenții vizavi de temele discutate sau de alte teme și propune încheierea primei zile a reuniunii CM PR Centru cu o vizită în teren la câteva proiecte din zonă. Dă cuvântul domnului Nicolae Mărginean pentru a detalia programul vizitei.

Domnul Nicolae Mărginean mulțumește și, subliniind că o imagine face mai mult decât o mie de cuvinte, anunță că urmează să fie vizitate câteva proiecte din Miercurea Ciuc, ale autorităților publice locale, un ONG, dar și un conac complet reabilitat, cu fonduri FEDR în perioada precedentă de programare 2014-2020.

Agenda reuniunii pentru ziua a doua (26.02.2025) este următoarea:

- Prezentarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 8 – O REGIUNE ATRACTIVĂ, OS 5.1, Intervenția – 8.3 Dezvoltare urbană integrată - Sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice balneare și a infrastructurii de agrement din mediul urban (ajutor de stat)
- Informare privind implementarea Planului de Evaluare al PR Centru
- Prezentare Raport anual – 2024 privind implementarea Planului de Comunicare PR Centru 2021-2027
- Informare privind implementarea instrumentelor financiare la nivelul PR Centru

Domnul Simion Crețu, Președintele Comitetului de Monitorizare pentru Programul “Regiunea Centru” și director general al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru deschide cea de a doua zi a reuniunii CM PR Centru și anunță prezentarea în vederea discutării a metodologiei criteriile de evaluare și selecție pentru Prioritatea 8 – O REGIUNE ATRACTIVĂ, OS 5.1, Acțiunea 8.3 Dezvoltare urbană integrată - Sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice balneare și a infrastructurii de agrement din mediul urban (ajutor de stat)

Domnul Tudor Udrea, Șef Serviciu Gestionare Program și CM, prezintă metodologia și criteriile de evaluare și selecție pentru Prioritatea 8 – O REGIUNE ATRACTIVĂ, OS 5.1, Acțiunea 8.3 Dezvoltare urbană integrată - Sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice balneare și a infrastructurii de agrement din mediul urban (ajutor de stat)

Domnul Gaj Nandor, Consiliul Județean Covasna întreabă cui se adresează acest apel, respectiv dacă se adresează orașelor în general sau doar orașelor balneo-turistice.

Domnul Tudor Udrea răspunde că orice oraș ar putea fi solicitant eligibil în cadrul acestui apel, în cadrul căruia municipiul Alba Iulia are alocare dedicată, iar restul orașelor vor concura pentru cele 10 milioane de euro alocate. Subliniază că un criteriu de priorizare este gradul de maturitate a documentației tehnico-economice, proiectele care prezintă documentația tehnico-economică la nivel de PT primind punctaj suplimentar.

Domnul Simion Crețu completează că pentru regenerare urbană finanțată pe prioritatea 8 municipiile reședință de județ au fiecare o alocare dedicată conform modului de abordare a dezvoltării urbane la nivelul regiunii Centru, document aprobat de Consiliul pentru Dezvoltare Regională. Orice municipiu poate opta pentru două tipuri de proiecte: proiecte care nu intră sub incidența ajutorului de stat și proiecte care intră sub incidența ajutorului de stat, caz în care se va elabora o schemă de ajutor de stat. Fiecare municipiu putea opta pentru unul sau ambele tipuri de proiecte, însă, din cele 6 municipii reședință de județ, doar Alba Iulia a ales să dezvolte un asemenea de proiect care necesită ajutor de stat. Pe de altă parte, în ceea ce privește orașele doar câteva localități au și-au exprimat opțiunea de a depune proiecte de acest gen. O posibilă explicație are legătură cu rata substanțială a contribuției beneficiarului care este de minim 50%. Iar în această situație, un oraș mai modest, cum ar fi de exemplu Vlăhița, fost oraș minier, nu poate suporta o asemenea contribuție proprie la cheltuielile eligibile, cărora li se adaugă și cheltuielile neeligibile. Cu atât mai mult cu cât conform documentației întocmite în baza OUG 88/2020, valoarea proiectului este mare, ceea ce ar presupune o contribuție proprie substanțială din partea solicitantului. Practic așa se explică atractivitatea redusă a unui asemenea tip de apel pentru orașele mici, care nu au o capacitate financiară care să le permită să suporte o contribuție proprie de un asemenea nivel. În această situație orașele mici preferă ca partea de agrement să o dezvolte la un nivel mai modest sau eventual în cadrul unor parteneriate public-privat.

Domnul Haroun Khalid, DG Regio salută participanții la întâlnire, mulțumește pentru prezentare și pentru oportunitatea de a discuta unele aspecte tehnice înainte de lansarea oficială a apelului. Deocamdată are câteva întrebări și comentarii generale vizavi de apel. Din ce înțelege acesta este un apel în care alocarea va fi distribuită pe principiul primul venit primul servit. Ce ar dori să lămurească este dacă există o alocare prestabilă pentru diverse orașe din regiune; din câte a înțeles Alba Iulia ar avea alocare dedicată, iar pentru restul alocarea va fi de tip primul venit - primul servit, sau dacă autoritatea de management are intenția de a se asigura că fiecare oraș beneficiază în aceeași măsură de oportunitatea de a participa la acest apel.

Domnul Tudor Udrea răspunde că într-adevăr Alba Iulia are alocare dedicată inclusă în alocarea predefinită care revine municipiului conform abordării dezvoltării urbane la nivelul regiunii, iar pentru restul orașelor au fost alocate 10 milioane de euro, deoarece pentru acest tip de proiecte cererea a fost relativ modestă. Cererea redusă este explicabilă în contextul regulilor de ajutor de stat, concret a contribuției proprii a beneficiarului de 50%, care pentru majoritatea orașelor mici este mai mult decât pot să își asume.

Domnul Haroun Khalid precizează că tocmai de aceea nu ar încuraja autoritatea de management în direcția alocării fondurilor pe principiul primul venit primul servit, cu atât mai mult cu cât orașelor mici, cu o capacitate limitată le-ar putea fi necesar mai mult timp pentru pregătirea proiectelor, mai ales dacă nu au experiența necesară pregătirii unor proiecte care implică ajutor de stat. Astfel s-ar evita situația în care întreaga alocare ar fi "înghițită" de câteva proiecte mari care depășesc pragul de 70 de puncte, lăsând fără alocare financiară orașele mai mici care ar putea avea nevoie de ceva mai mult timp pentru pregătirea proiectelor. Este doar o

sugestie și se mai poate discuta pe tema aceasta, dar, ca principiu, Comisia încearcă să evite acest tip de apeluri în care fondurile ar fi alocate potențialilor beneficiari care sunt mai rapizi în pregătirea și depunerea proiectelor.

Domnul Tudor Udrea răspunde că Autoritatea de Management va analiza aspectele aduse în discuție de interlocutorul său.

Domnul Haroun Khalid trece la cea de a doua întrebare și anume care este întreaga listă de activități eligibile, respectiv care este scopul final al activităților eligibile, și dacă este posibilă finanțarea altor tipuri de proiecte față de cele prezentate explicit în metodologie. Concret, a remarcat că în program este menționată și posibilitatea finanțării unor proiecte care vizează facilități pentru sport sau promovarea unor nișe turistice inovative, iar în general Comisia încurajează proiectele prin care se oferă servicii turistice inovative care acoperă nișe specifice și ar încuraja, dacă se poate, reflectarea acestora în activitatea de bază și desigur în grila de evaluare și selecție (grila ETF).

Domnul Tudor Udrea detaliază specificul acestui apel, menționând că într-adevăr tipurile respective de acțiuni sunt prevăzute în program, și sunt finanțate în cadrul celor două apeluri lansate deja pentru acțiunile 8.1, și respectiv 8.2., însă această acțiune (8.3) și apelul dedicat ei se concentrează doar pe proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat. Din aceste motive respectivele activități nu au fost menționate în metodologie. Înțelege punctul de vedere al interlocutorului și consideră că ar putea fi incluse în apel și astfel de proiecte, însă din discuțiile purtate cu potențialii beneficiarii activitățile incluse în metodologia prezentată sunt cele care prezintă interes pentru aceștia.

Domnul Haroun Khalid înțelege că acest apel este complementar celorlalte două deja lansate și răspunde unor nevoi specifice. Subliniază că sprijină includerea unor criterii de selecție care să prioritizeze proiectele care propun, pe lângă activitățile deja prezentate în metodologie și spațiile multifuncționale sau care ar putea oferi unele servicii turistice nișate, pentru a recompensa un nivel de ambiție mai ridicat, în măsura în care aceasta lucru este posibil.

Ar mai avea și alte comentarii privind diverse detalii, dar pentru o primă prezentare a metodologiei spre discuție, se rezumă la considerațiile generale deja exprimate.

Domnul Simion Crețu Mulțumește pentru intervenție și concluzionează că activitățile incluse în metodologia prezentată au fost într-adevăr separate de restul activităților de dezvoltare urbană prinse în program și întreabă dacă sunt și alte intervenții.

Doamna Adriana Mureșan precizează că ghidul aferent acțiunii 8.3 urmează să fie în curând pus în consultare publică și cu această ocazie AM așteaptă observații pe marginea acestuia.

Domnul Simion Crețu propune să fie abordat următorul punct de pe agendă și să dea cuvântul doamnei Erika Lengyel care va prezenta Comitetului de Monitorizare o informare privind implementarea planului de evaluare a PR centru.

Doamna Erika Lengyel, Șef Serviciu Evaluare Program, prezintă informarea privind implementarea Planului de Evaluare a PR Centru

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și întreabă dacă sunt intervenții.

Doamna Florentina Tăutu se declară un adept convins al evaluărilor de program, nu doar din perspectiva lor de instrumente de evaluare, ci și de corecție, însă pentru a îndeplini acest rol, ele trebuie să fie făcute cum trebuie și să vină la timp. Întrebarea domniei sale este ce se dorește să se evalueze și care sunt rezultatele așteptate să se obțină în urma acestor trei sau șapte evaluări menționate. Concret, care sunt aspectele pe care autoritatea de management le va lua în considerare în urma finalizării evaluării și pentru ce vor fi utilizate. Întrebarea domniei sale vine în contextul în care, până când se vor obține rezultatele acestor evaluări și se vor trage niște concluzii, practic apelurile de proiecte vor fi lansate și selecția proiectelor probabil se va fi finalizat în mare parte.

În ceea ce privește lansarea programului, este mai puțin probabil să poată fi folosite la ceva concluziile evaluării, dacă se referă și la așa ceva, decât eventual pentru următoarea perioadă de programare. Din acest punct de vedere, este interesant de știut ce vor urmări aceste evaluări ca informații utile autorității de management pentru activitatea desfășurată.

Doamna Erika Lengyel precizează că în primul rând aceste studii de implementare, mai ales cele aferente temei șapte de evaluare trebuiau să fie un sprijin în elaborarea mid-term review (MTR). Dar pentru că în practică, achiziția publică a durat ceva mai mult decât estimarea inițială, contractul de servicii pentru evaluarea programului abia a fost semnat. Oricum, experții contractați au asigurat Autoritatea de Management de sprijinul și colaborarea lor în definitivarea MTR.

Pe de altă parte autoritatea de management are obligația de a face studii de evaluare abia la finalul programului, când se face evaluarea de impact, prin care se vor urmări efectele și contribuția la nivelul valorilor europene. Toată activitatea desfășurată în această primă perioadă vizează și colectarea de date, care vor constitui o bază foarte bună în realizarea studiului de impact. Practic, momentul zero nu este cel al lansării studiului de impact; până atunci AM va avea o bază de date consistentă pe baza acestor șapte studii. Pe de altă parte, 7 ani este o perioadă destul de îndelungată și toate aspectele care sunt legate de elaborarea ghidurilor, lansarea apelurilor, care sunt eventualele greșeli care se fac, până la momentul 2026 se uită. Toate aceste aspecte sunt analizate și oferă o imagine a programului la un moment dat și, pentru pregătirea următoarei perioade de programare vor putea servi ca lecție învățată.

Doamna Florentina Tăutu concluzionează că studiile vor fi utile mai degrabă pentru viitoarea perioadă de programare decât pentru mid-term review, care oricum trebuie încheiat până la sfârșitul lunii martie 2025. E de înțeles faptul că aceste evaluări nu pot avea o contribuție la MTR din cauza coordonatelor temporale de aprobare a programului raportat la timpul necesar realizării unei astfel de evaluări. Subliniază încă o dată importanța relevanței informației astfel încât să poată folosi pentru perioada următoare, pentru a evita situațiile în care se constată după cinci ani că informația colectată nu mai este relevantă.

Doamna Tăutu sugerează că, în măsura în care informația obținută prin evaluări nu mai poate fi folosită pentru mid-term review, ar putea fi utilă o decalare a acestora, în condițiile în care activitățile de digitalizare de-abia au început și pe partea de cercetare-inovare încă mai sunt apeluri de lansat. O asemenea abordare ar permite colectarea unui volum mai mare de informații care să fie utilizate ca bază pentru evaluare și să permită agregarea unor concluzii mai folositoare.

Doamna Erika Lengyel răspunde că la următoarea reuniune, din martie, a Comitetului de Coordonare a Evaluării (CCE), pentru că primul pas este avizarea de către CCE, va fi inclusă în agendă reanalizarea Planului de evaluare pentru a analiza termenele stabilite, având în vedere că acestea au fost stabilite în octombrie 2023. Astfel ar putea fi decalate studiile într-o oarecare măsură, cu condiția încadrării în perioada de valabilitate a contractului. Doamna Lengyel concluzionează că este o idee foarte bună. După analizarea în cadrul CCE a decalării termenelor, eventual la următoarea reuniune a Comitetului de Monitorizare, se poate propune spre aprobare modificarea Planului.

Domnul Simion Crețu subliniază că acest tip de activități au avantajul de a constata și semnala niște aspecte. Calendarul activităților de evaluare este în unele puncte întârziat, însă rezultatele obținute în urma evaluării pot fi utilizate ca bune practici și lecții învățate. De asemenea nu este exclusă încheierea de acte adiționale la contractele de servicii de evaluare a programului astfel încât acestea să permită corelarea unor activități și încadrarea în termene.

Doamna Florentina Tăutu spune că a făcut remarcă de mai devreme întrucât i s-a întâmplat să vadă evaluări de program în care concluziile se reduceau la constatarea că nu au fost selectate un număr suficient de proiecte până la data evaluării și ca atare nu se poate trage o concluzie. Ceea ce nu ar fi exclus să se întâmple și în cazul PR Centru. Din acest motiv, deși este de acord că evaluarea poate fi folosită ca istoric, ca o bază de date pentru lecții de învățat, doamna Tăutu insistă asupra relevanței rezultatelor evaluării. Domnia sa speră să poată fi ajustate contractele, dar chiar și în cazul în care acest lucru nu este posibil este necesar ca, dacă tot nu pot fi utilizate rezultatele evaluărilor pentru mid-term review, autoritatea de management să se asigure de relevanța datelor.

Doamna Erika Lengyel spune că aceste studii de evaluare, în acest moment reprezintă și un exercițiu în a realiza activ evaluarea programului. Domnia sa a observat, în cazul formării comitetului de coordonare și cu prilejul aprobării planului de evaluare, că oamenii nu au experiență în acest domeniu, pentru că până acum nu s-a solicitat așa ceva la nivelul autorităților publice locale sau ONG-urilor și practic acesta este și un proces de învățare. Unii nu au înțeles de ce trebuie corelate întrebările de evaluare cu anumite criterii de evaluare, de exemplu. Atunci aceste lucruri le sunt explicate de către experții de pe cele două loturi, aceștia urmând să se întâlnească cu ei și să furnizeze date culese prin interviuri structurate sau prin participarea la focus-grupuri sau analiză Delphi și așa mai departe, astfel încât, în momentul în care se va derula activitatea de evaluare a impactului, oamenii aceștia să aibă deja o experiență, ceea ce va facilita parcurgerea acestor activități. De asemenea doamna Lengyel observă că evaluările oferă și ocazia promovării programului, în contextul în care, la finalizarea evaluărilor, rezultatele obținute vor fi diseminate în regiune, ceea ce va duce la o conștientizare a populației în ceea ce privește utilitatea și efectul pozitiv al fondurilor europene.

Domnul Simion Crețu spune că depinde în bună măsură de AM să stabilească un dialog cu cei din comitetul de evaluare și cu experții contractați astfel încât se asigure că îi sunt furnizate informații utile în limitele contractului de servicii de evaluare a programului.

Doamna Florentina Tăutu concluzionează că i-a fost bine înțeles punctul de vedere, respectiv acela potrivit căruia în măsura în care evaluările nu mai pot răspunde scopului lor inițial, acela de contribui la această evaluare intermediară a programului (MTR), cel puțin să furnizeze date relevante și folositoare în perioada următoare de programare.

Domnul Simion Crețu dă cuvântul domnului Nicolae Mărginean pentru a prezenta Raportul anual – 2024 privind implementarea Planului de Comunicare PR Centru 2021-2027.

Domnul Nicolae Mărginean, Director Departament Relații Publice și Comunicare, prezintă Raportul anual – 2024 privind implementarea Planului de Comunicare PR Centru 2021-2027

Domnul Simion Crețu invită participanții la întâlnire să pună întrebări sau să facă observații

Doamna Florentina Tăutu mulțumește pentru prezentare și subliniază importanța comunicării în diseminarea informațiilor privitoare la ceea ce se întâmplă în regiune cu fondurile europene, la cum contribuie acestea la dezvoltarea regiunii. Menționează că urmărește constant pagina de Facebook a programului și chiar i-a atras atenția de curând un studiu care arată că 71% din respondenți știu despre existența acestor surse de finanțare, ceea ce este foarte bine. La fel de important este și ca oamenii să știe și pentru ce sunt utilizate aceste fonduri, care sunt proiectele concrete și impactul asupra comunității lor.

Doamna Tăutu întreabă unde poate găsi pe pagina programului sau pe pagina agenției harta proiectelor inclusă în prezentarea de mai devreme.

Domnul Nicolae Mărginean răspunde că harta din imagine poate fi accesată direct pe pagina regiocentru.ro și este harta dedicată programului POR 2014-2020. Pornind de la aceasta, a fost configurată harta proiectelor contractate prin PR Centru 2021-2027, publicată pe pagina principală a site-ului programului www.regiocentru.ro, în partea de jos. Harta este permanent actualizată, fiind completată cu noi proiecte pe măsură ce acestea sunt contractate, diferența între data semnării contractului și figurarea proiectului de hartă fiind de maxim câteva zile. Pe hartă poate fi urmărit numărul de proiecte contractate, valoarea lor și localizarea acestora în regiune conform coordonatelor GPS. Harta permite utilizatorilor să facă diverse selecții în funcție de județ, domeniu, etc.

Doamna Florentina Tăutu sugerează ca harta în discuție să fie amplasată în partea de sus a paginii pentru mai multă vizibilitate.

Domnul Nicolae Mărginean precizează că urmează un upgrade al site-ului și printre celelalte îmbunătățiri propuse se va regăsi și sugestia doamnei Tăutu de relocare a hărții proiectelor, astfel încât acestea să fie vizibile.

Doamna Florentina Tăutu întreabă dacă autoritatea de management are în vedere publicarea unui buletin informativ lunar sau ceva similar.

Domnul Nicolae Mărginean răspunde că deja există un newsletter lunar și, de asemenea, în fiecare lună, la jumătatea lunii ADR Centru elaborează *Catalogul surselor de finanțare*, în care sunt centralizate informații vizavi de diverse surse de finanțare, nu doar cele disponibile prin PR Centru. ADR Centru a fost printre primele instituții din România care a elaborat un asemenea document, care a împlinit anul trecut 18 ani. Newsletter-urile menționate sunt corelate în cadrul aplicației PROCENTRU cu aplicația MIPE de căutare a oportunităților de finanțare.

Concluzionează că se va elabora în continuare *Catalogul surselor de finanțare* pentru care doritorii se abonează, fiind deja o bază de peste 3.800 de abonați, informațiile fiind accesibile și prin intermediul aplicația anterior menționată.

Doamna Florentina Tăutu spune că se gândea la ceva mai simplu care să reflecte nivelul de contractare și care să includă și descrierea a unu-două proiecte de succes.

Domnul Nicolae Mărginean răspunde că va ține cont de sugestie și va include și o secțiune dedicată proiectelor de succes.

Domnul Simion Crețu concluzionează că proiecte de succes sunt de fapt aproape toate proiectele a căror implementare se finalizează, însă într-adevăr unele proiecte sunt mai interesante și de impact datorită obiectivelor, domeniului în care se implementează, tipului de proiect în sine sau pentru că aduc ceva nou sau mult îmbunătățit. Atrage atenția asupra faptului că lucrurile sunt însă într-o continuă schimbare și dacă în perioadele anterioare de programare atrăgeau atenția, de exemplu, proiectele de eficiență energetică, unde reducerile semnificative ale consumului de energie erau completate de efectele "estetice", de îmbunătățire a aspectului clădirilor și a peisajului urban în general, în această perioadă de programare este de așteptat ca interesul pentru acest gen de proiecte să scadă, în contextul posibilității de finanțare a acestora prin PNRR sau în cadrul PR Centru prin instrumente financiare.

Referitor la Catalogul surselor de finanțare, menționează că acesta este o resursă la îndemâna oricui, disponibilă tuturor și reprezintă în același timp și o resursă utilizată în scopul popularizării surselor de finanțare disponibile.

Doamna Liviana Strâmbeanu, DG Regio, are o sugestie vizavi de mediul de comunicare on-line. Legat de comunicarea în social media constată un focus asupra Facebook ca platformă de comunicare pe care ADR / AM PR Centru postează foarte frecvent. Sugerează ca fiind utilă în atingerea mai multor grupuri țintă folosirea mai multor platforme de social media, dintre care menționează Instagram și Linked-in. Consideră că utilizarea Linked-in ar crește expunerea față de stake-holderi (privați și nu numai) din mediul profesional, iar Instagram ar permite atingerea unui grup țintă ușor diferit, compus din mai mulți tineri. Abordarea i se pare potrivită mai ales în contextul în care s-a constatat că tinerii nu conștientizează impactul pe care îl au fondurile europene și sunt, în același timp, cei mai susceptibili la a fi radicalizați foarte ușor. De aceea consideră utilă prezența informațiilor despre program și proiectele pe care le finanțează și pe Instagram, în aceeași măsură ca și pe Facebook, unde deja ADR Centru face o treabă foarte bună, pentru că cele două platforme menționate se adresează unor grupuri țintă diferite.

Domnul Nicolae Mărginean mulțumește pentru observație și subliniază că există și cont de Instagram și de Linked-in și chiar de Twitter care sunt folosite și actualizate periodic, dar conform studiilor, peste 84% din populația din România utilizează preponderent Facebook și tinerii utilizează într-adevăr Instagram. Celelalte platforme sunt mai puțin utilizate, dar cum informația este diseminată concomitent pe toate aceste rețele, practic cei interesați își pot lua informația din orice sursă. Consideră că transmiterea de mail-letter-uri publicului interesat permite abordarea o abordare țintită și eficientă. Pe de altă parte, tinerii sunt atrași și chiar implicați în evenimente. În baza strânsei colaborări cu rețele pe care le coordonează agenția la nivel regional, respectiv Enterprise Europe Network și rețeaua centrelor Europe-Direct, autoritatea de management, cu sprijinul punctelor de contact pentru cele două rețele, organizează evenimente special pentru tineri, în cadrul cărora le

sunt prezentate oportunitățile pe care le au în Europa, prin programele dedicate strict tinerilor și, în subsidiar, le prezintă informații specifice despre proiectele realizate în localitățile din care provin ei, cu prilejul caravanelor de informare organizate în regiune, în diverse puncte.

Doamna Liviana Strâmbeanu consideră că ideea caravanelor de informare este foarte potrivită în tandem cu ceea ce comunică AM on-line, observația domniei sale de mai devreme urmărind doar să atragă atenția asupra conturilor de pe platformele Instagram și Linked-In care nu ar trebui neglijate.

Domnul Nicolae Mărginean subliniază că, din fericire, în cadrul rețelei Europe Direct au loc și dezbateri cu tinerii și cei care participă sunt foarte interesați și conștienți de oportunitățile deschise prin programe europene și, în general de aportul Uniunii Europene la dezvoltarea regiunii, a comunităților și, în cele din urmă, și a lor ca indivizi.

Doamna Liviana Strâmbeanu mulțumește pentru informațiile suplimentare.

Domnul Tibișor Miron, CNIPMMR nu consideră că ar fi neapărat relevante platformele de social media sugerate anterior, în opinia domniei sale canalele de comunicare utilizate fiind suficiente și potrivite grupului țintă căruia se adresează autoritatea de management, și în care tinerii nu ar fi o parte semnificativă. Consideră că altele sunt problemele cu care se confruntă antreprenorii și mediul privat în general, nu cele de comunicare, și acestea așteaptă domnia sa să fie soluționate. În opinia sa o problemă reală este aceea că IMM-urile din România nu sunt suficient de competitive pe piața europeană, în contextul legislației actuale și a condițiilor economice nu tocmai favorabile sectorului privat, în special firmelor mici.

Domnul Simion Crețu răspunde că deși tinerii au preocupări diferite este necesar ca modul de comunicare cu aceștia, atât ca mesaj cât și ca platforme utilizate, să fie adecvat intereselor lor. Consideră oportună o abordarea care, mai degrabă decât să insiste asupra diferențelor și să creeze bariere inutile în comunicarea cu tinerii, să vină în întâmpinarea lor și a nevoilor lor specifice.

Doamna Florentina Tăutu atrage atenția că PR Centru are o componentă de digitalizare a întreprinderilor mici și mijlocii, are componentă de cercetare-dezvoltare, are componentă de investiții productive, toate destinate susținerii sectorului privat. Domnia sa consideră că folosirea acestor fonduri efectiv pentru investiții trebuie să aducă plus valoare și să poată crea un efect economic care să se perpetueze, să fie sustenabil.

Domnul Simion Crețu completează cele menționate de antevorbitorul său, subliniind că prin finanțările europene, PR Centru sprijină beneficiarii privați să devină mai competitivi, atât pe piața internă cât și pe cea europeană și aplatizează oarecum diferențele dintre IMM-urile din România și cele din Europa.

Domnul Crețu dă cuvântul domnului Ioan Levițchi pentru a informa Comitetul de monitorizare vizavi de stadiul implementării instrumentelor financiare la nivelul PR Centru.

Domnul Ioan Levițchi, Director Departament Politici Regionale, prezintă Informarea privind implementarea instrumentelor financiare la nivelul PR Centru.

Domnul Simion Crețu întreabă dacă sunt întrebări sau observații vizavi de cele prezentate și pentru că nu sunt intervenții dă cuvântul doamnei Adriana Mureșan pentru o scurtă informare privind elaborarea raportului de evaluare intermediară (mid-term review) a PR Centru.

Doamna Adriana Mureșan, prezintă câteva informații succinte despre mid-term review și stadiul elaborării acestuia.

Domnul Simion Crețu invită participanții să intervină cu întrebări sau observații, vizavi de cele prezentate dacă este cazul. Rezumă cele menționate de doamna Mureșan vizavi de mid-term review, care este în curs de elaborare, avizare și aprobare, urmând să fie prezentate CM concluziile acestuia.

Mulțumește tuturor pentru prezență, gazdelor pentru ospitalitate și declară reuniunea Comitetului de Monitorizare încheiată.

Întocmit,
Secretariatul Comitetului de Monitorizare al PR Centru

Verificat,
Coordonator Secretariat CM PR Centru
Adriana Scheau

Avizat,
Director AM PR Centru
Dan Popa